

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

74. évfolyam
200. szám
1984.
augusztus 26.,
vasárnap
Ára:
1,40 forint

Import helyett hazai — de milyen?

Sokáig nem jutottunk hozzá a Lego építőjátékhoz. Eleinte nem is vágyakoztunk utána. Kell a fenének 7-800 meg 3000 forintért! — gondoltuk, míg nem egy vendégeskedés során rákaptak a gyerekeink. Építőjátékuk azelőtt is volt, de nem játszottak vele. Például a Babilon nevű körben lyukas golyókból és pálcikákból álló készlet csak addig érdekelté őket, míg a golyókat egyenként bezurították az ágy alá. Rájöttem, miért. A Babilonban ahány színű pálcika, annyiféle méretű. Ahány színű golyó, annyiféle rajta a lyuk. A zöld pálcika nem fér bele a piros golyón levő lyukba, a kék viszont kiesik belőle. Ebből nemhogy a gyerek, hanem én sem tudtam semmiféle konstrukciót készíteni: a második-harmadik összekapcsolásnál szétszóródott az egész. Ha a minőségi reklamáció nem lenne olyan hosszadalmas és kínos dolog, vissza kellett volna adni a gyártójának: ez nem munka, aki csak ilyet tud, annak ne legyen helye a piacon. A Legóban engem nem elsősorban a fantázia fogott meg: hanem a parányi darabok tökéletes pontossága. A legkisebb is pontosan illett a másikhoz, a Pesten vásárolt, háromévesnek való a Szegeden vett, ötévesnek valóval — még az a darabka is, amit a gyerekek a szemézből kotortak ki valahol a játszótéren. Mért nem tudunk mi ilyet csinálni?

Idős földművelők panaszkodnak, nem döglük a krump-libogár. Lassan már az előírt mennyiség dupláját teszik a vegyszerből, a megmaradt kövér rovarokat mégis kézzel kell összeszedni és gumicsizmával agyontaposni a dűlő-úton. S akkor még nem is beszélünk az évről-évre feljebb kúszó növényvédőszer-árakról, mondják ismerőseim. Meg a környezetszennyezésről, teszem hozzá századunk végének nagy szempontját, Nem vagyok nekivadult környezetvédő, nem akarom száműzni a vegyi anyagokat a mezőgazdaságból — de főlegesen kár mérgezni velük az anyaföldet. Azelőtt nem így volt, morfondíroznak ismerőseim. Azelőtt, ez körülbelül azt jelenti, hogy akkor, amikor a kész növényvédő szert importáltuk, s nem csak az alapanyagot.

Vállalati vezető magyarázza, hogy nem jutnak hozzá mostanában a tőkés importanyaghoz. Van ugyan helyette hazai, kapott is hitelt, ilyen-olyan kedvezményt a cég, amelyik gyártja, de ez a felhasználókon nem segít: rengeteg a minőségi probléma, a határidőket sem tartják be. Importálni csak úgy lehet, ha a gyártó ad egy igazolást, hogy végképp nem tudja elkészíteni azt, amire kapacitását létrehozta. Ilyen igazolást viszont természetesen nem adnak. Valamikor majd csak összeügyetlenkedik a kért terméket, csak győzze kívánni a megrendelő.

Javító-szerelő mesterek panaszkodnak: kevés az alkatrész, ami van, az is silány. Lemeziátszót javítottam a minap, mire hazaértem vele, már nem szólt. Visszavittem, kiderült, tönkrement benne a betét. A szerelő azt mondta, az ő béréből ne vonják le azt a hatvanvalahány forintot, ha minden hibás alkatrész árát rajta kérnék számon, a végén ő tartozna a munkahelyének. Én azt mondtam, nem vagyok hibás, kifizettem egyszer a betét árát, ennek felében használni akarom a készüléket. Végül a raktár kicsorélta ingyen, de ez meg nyilván a szövetkezetnek rossz. Nem vizsgálhat meg a raktáros minden műtyúrke alkatrészt, amikor átveszi a szállítmányt.

Hosszan sorolhatnám még a példákat, s ki-ki hozzáteheti a magáét. Egyre rosszabb lelkiismerettel írom már híradásaimat az „import helyett hazai” témakörében. Nem, mintha rossz lenne a cél: úgy takarékoskodni a konvertibilis devizával, hogy megfelelő hazai termékkel helyettesítsük az importot. Am alapkövetelmény, hogy a hazai valóban helyettesítse az importot. Azt talán túlzás lenne kívánni, hogy egyenértékű legyen vele — bár, miért is ne? Annyi azonban mindenképpen elvárható, hogy amit importmegtakarítás címé idehaza készítenek, az megfelelően céljának.

Ellenvetheti valaki: Magyarországon a termelés körülményei sem egyenértékűek a sokféle szokásos feltételekkel. Ez igaz nagyjában a technikai felszereltségre is, a döntő különbséget mégis abban látom, hogy a használhatatlan holmit ott nem lehet eladni. Nálunk a nincshez viszonyítva megrendelő, a felhasználó, ott ahhoz, hogy a másik cégnek talán jobb az árúja. Az importhelyettesítés technikai bázisát hitelekkel, kedvezményekkel segítette kiépíteni az állam. A gazdasági nehézségek azonban a hazai monopolhelyzet haszonélvezőinek malmára haitották a vizet. Importversenytil nem kellett tartaniuk, hát fűtültek a minőségre. Tisztelet a kivételnek!

Remélhető, hogy enyhül a közeljövőben a gazdaságunkra nehezedő nyomás, lazítani lehet az importkorlátokat. Milven szép is lett volna, ha a hitelekkel, szükségéből erénvt kovácsolva kialakult volna egy versenyképes hazai kapacitás. Olyan, amelyik utóbb méltó versenytársa lesz a tőkés eredetűnek. Olyan, hogy a felhasználók akkor sem kíváncsozzanak az import után, amikor már lesz rá lehetőség. Átfogó képmen nincs, de tapasztalataim szerint a régi reflexek bizonyultak erősebbnek. Némely üzemből az importkorlátozás csak erősítette a biztonságot: úgysem kap más a vevő, csak amit mi gyártunk.

Jó lenne, ha mielőbb elkövetkezhetne az az idő, amikor importverseny kényszeríti a hazai gyártókat a tisztességes munkára.

Tanács István

Zökkenők nélkül működött a tanácsi gazdaság

A tanácsi gazdaság működésének idei első félévi tapasztalatait is áttekintette legutóbbi ülésén a végrehajtó bizottság. A korábbi prognózis beigazolódtott: a gazdaság feltételei ebben az évben sem javultak. **Realitásnak bizonyult az a törekvés, hogy lehetőleg őrizzék meg a város az ellátás kialakult színvonalát, s az újonnan adódó problémák, feszültségek szerény megoldására törekedjék**, amennyiben azok az alapellátást illetik.

Az elmúlt félévben Szegeden ennek megfelelően mérséklődtek a közkiadások és a beruházási tevékenység is csökkent. A gazdasági nehézségek ellenére azonban zökkenők nélkül működött a tanácsi gazdaság. Az első félévi pénzfelhasználási arányai azonban azt jelzik, hogy továbbra is követni kell az eszközök szigorú számbavételének és a fokozott takarékosságnak az elvét. A várospolitikában tudomásul kell venni, hogy új igények kielégítésére csak a legindokoltabb esetekben van lehetőség, s a tanács anyagi tehervállaló képessége mindinkább csak a lakosság kiegészítésével lesz elegendő.

Költségvetési kereteiből általában kijött a város, tervezett bevételeit elérte, néhány tételnél túl is haladta. **Kiadásai is igazodtak a tervhez: az időarányos teljesítés 30 és 58 százalék között mozog** legnagyobb és legfontosabb intézményeknél. Egyedül a felújítás és nagyjavítás rovatán van lemaradás: ebben 31 százalékos volt az

első fél évi teljesítés. Aggodalomra azonban ez sem ad okot, mert visszamenően jellemző, hogy ez a tevékenység mindig lendületesebb a második félévben.

Az egyes ágazatok felújítási feladatainak szervezésében azért komoly feszültségek is keletkeztek. Így például az egészségügy forrásai kimerülően vannak; a kórházi sebészeti műtő és konyha, valamint a Tolbuhin sugárúti szociális otthon rekonstrukciós munkálataihoz további 25 millió forint szükséges lenne. Nem elegendő a színház rekonstrukciójára rendelkezésre álló előirányzat sem az idén beépítésre tervezett összeghez képest. Talán majd az idei pénzmaradványból, lehet ezt a hiányt kifizetni, s esetleg szerezhető támogatásból. További gondot jelent az ár-emelkedések miatt az élelmiszer és a gyógyszerbeszerzés színvonalának fenntartása.

Fejlesztésre a tanács az idén 782 millió forintot tervezett — ebből az első félévben 360 milliót (46,1 százalékot) használt fel. A célcsoportos lakásépítés tervének teljesítése arányos, de lemaradás tapasztalható a magánérs teleszerű lakásépítésnél. Az első félévben mindössze 90 darab OTP-lakás készült el Makkosházon és Tarján I. ütemében, miközben egyetlen ME-SZÖV-lakást sem adtak át. Elkészült viszont 67 darab egyedi társaslakás és 135 darab családi ház. Az idei lakásépítési terv, minden for-

mációt egybevéve 1987 lakást tartalmaz — ténylegesen használatba vettek 400 darabot. Mint arról már beszámoltunk, a város több pontján családiházak-telkek kialakítása van folyamatban, s a második félévben újabb házhelyosztásokra kerül sor.

Jelenleg dolgoznak a makkosházi gyermekorvosi rendelőn és az ottani 80 személyes bölcsődén, a szerződés szerint ezeknek az év végére kell elkészülniük. Átadási nehézségek vetik előre árnyékukat máris a bölcsődénél. A rókusi óregek napközi otthona (I. B. ütem) befejezése is idén lett volna időszerű, de a kivitelező a munkát még el sem kezdte. Ősztől várható, hogy megkezdődik végre az egészségügyi gyermekotthon kivitelezése.

A kulturális ágazat idei nagy nyeresége a könyvtár-éleltár és a makkosházi 16 tantermes iskola tantermi szárnya. Ugyanígy a tornaterem üzembe helyezését tanévkezdésre, a sportudvar átadását az év végére várhatjuk. Sajnos, késedelemben van a rókusi 150 személyes óvoda. Remények vannak arra, hogy a felsővárosi (IV. ütem) 16 tantermes iskola tantermi szárnya elkészül még az idén. A szabadterei játékok új nézőterének tanulmánytervét is elkészítették, megvalósítása a következő ötéves terv egyik vállalkozása lehet majd, az anyagi lehetőségek összefüggésében.

Ütemesen halad az északi vízmű kivitelezése. Több

mint 10 kilométeres szakaszon készült el a főnyomóvezeték, és elérte már a körtöltést. A rókusi víztorony ügye viszont már a bíróságot is megjárta. Az itt megállapított póthatáridő az átadásra 1984. december 20. Az útépítésben Makkosház szerven kibebb lemaradást, a nagyobb volumenű építés Felsőváros IV. ütemére helyeződik át. Megfelelő ütemben haladt a város a külső körút építésével.

A kereskedelmi fejlesztések ügye nem vigasztaló. Bár egyszerre négy ábécé építése van napirenden, egyik-másik még csak a tervezési szakaszban tart, vagy csak a szanalásnál. Az épülő rókusi ábécé szerkezete elkészült, de a továbbhaladás igen vontatott. Hogy ezek a jövő évben működhessenek, ahhoz is komoly szervezésre, a munkálatok erőteljes felgyorsítására lenne szükség.

Határozatában a végrehajtó bizottság a következőket rendelte el: minthogy a működési költségvetésben az érintkezések hatására a kiadások magasabbak voltak a tervezettnél az első félévben, bizonyos feszültségekkel számolni kell az év hátralevő hónapjaiban. Az alapellátás feladatainak maradéktalan teljesítése érdekében a vb 55 milliós átcsoportosítást engedélyezett a költségvetésben az egészségügyi és a kulturális ágazat javára.

Volt egy nyár...

... és volt egy szabadtéri. Alig egy hete, hogy véget ért, de hogy különösen emlékezetes marad, feltehetően sokan bizonyíthatják. Frissen pezsgő, a korábbi évek-nél jóval elevenebb szellem, jellemezte, a színpalak mögött és a próbákban, a téren — és az egész városban. Emlékeztetésül néhány kép: ilyen (is) volt ez a nyár.

